

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.,
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primește abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Nu căutați în alții vina!

Energica mișcare de rezistență contra asuprii maghiare a fraților noștri slovaci a început deja să dea roade. Șovinistii par a se convinge din ea, că cestiunea naționalităților poate deveni și mai gravă de cum este. De aceea îi vedem că se pun în picioare și se străduiesc să afle remedii, cum s'ar putea înăbuși mișcarea naționalităților.

Raportul telegrafic ce l-am primit aseară despre cele petrecute în congregațiunea comitatensă din Pressburg este o ilustrație interesantă a chipului în care șovinistii, și anume specialiștii lor guvernamentală, încep a se ocupa cu cestiunea naționalităților, după cele întemplate în Nordul Ungariei.

Doi oameni de frunte s'au rostit în sala comitatului din Pressburg: Postul vicecomite Bacșák și actualul comite-suprem contele Iosif Zichy, fost ministru și vecinic candidat de ministru, va să zică somitate politică între Maghiari. Dar' din enunțările lor nu mai un lucru real rezultă. Acela că sunt siliți a recunoaște serioșitatea mișcării slovace, la care simțesc că nu mai pot privi cu mâinile în sin.

Încolo tot ce au spus acești doi reprezentanți ai politicii maghiare este mof și neadevăr, la care numai zimbetul compătimitor poate fi răspunsul potrivit. Trebuie să zimbești, când auzi pe un fost vicecomite, adevărat șef de administrație, care ar trebui să cunoască raporturile din acele părți ale țării, asigurând că nu poporul, ci preoții și advocații fac „propaganda panslavistă” după inspirații primite din legăturile lor cu Rusia. Și mai mult trebuie să zimbești, când un om politic de greutatea ex-și fitorului ministru Iosif Zichy nu voește să afle altă explicație a mișcării slovace, decât „ziarele și broșurile contrabandate din Praga și din America”.

Dar' moftul ajunge la culme în rezoluțiunea onorabilei congregațiuni de Pojon, după care guvernului și parlamentului are să li se atragă atenția asupra celor ce se petrec între Slovaci.

Minunat lucru! Vicecomitele actual este silit să recunoască, că adunarea din Modra a fost convocată în mod legal și s'a ținut cu asistența unui reprezentant al guvernului, care n'a putut raporta nici o ilegalitate săvârșită în adunare. Peste tot nicăieri Slovaci n'au depășit legalitatea, ci numai cu mijloace permise de lege și constituție voesc să-și apere existența națională. Cu toate acestea guvernul

și parlamentul au să fie somate, ca să iee măsuri, contra propagandei panslave, contrabandată din Rusia via Praga et America.

Ce confușie trebuie să fie în creerii care sînt în stare să producă astfel de beșici de gândire! Și ce noțiuni de drept și dreptate trebuie să existe în capetele, care cer măsuri de opresiune contra cetățenilor care nu fac alta, decât usează de drepturile lor constituționale! Măsuri de opresiune pe baza unor suspectări, care ajung la apogeul ridicolului în propaganda panslavă venită la Modra din Rusia, de unde a trecut, probabil, Oceanul-pacific, ca să ajungă în America și de acolo peste Oceanul-atlantic în Europa și peste Praga la locul destinațiunii.

Tochmai pe tocmai precum se întemplantă și cu noi Românii. Și la noi mișcarea a produs-o, după înțelepciunea șovinistilor, mai irredenta română, mai Liga din București, ba une-ori chiar și rubla rusească!

O idee îi conduce pe șovinisti și față cu Slovaci și față cu noi. Ideea că ei nu sînt de vină nici-odată, ci sînt angeri inocenți, martiri nevinovați ai libertății și ai constituționalismului! Dar' afurisitele de naționalități sînt de vină la toate! Ele ascultă de inspirații străine, fac servicii străinului, primesc chiar bani dela el, numai și numai ca să omoare libertatea ungurească!

Ba mai sînt și generoși onorabili șovinisti! Ei admit că naționalitățile ar fi bune, întrucât privește poporul, dar' preoții și peste tot domni, aceștia sînt capul răutăților! Se înțelege, ce lucru frumos ar fi, dacă Românii, Slovaci și celelalte naționalități n'ar avea nici un „nădrăgar” de neamul lor! Cu poporul s'ar înțelege „Măriile Lor” destul de bine, și întrucât n'ar pută singuri, acolo sînt Ovreei ca să le dea mână de ajutor. . .

De aceea contra „domnilor” dintre naționalități trebuie luate măsuri, chiar și când se află între marginile legalității, căci altcum libertatea ungurească este în pericol!

Celor-ce astfel judecă, le recomandăm să cetească cele spuse de „Pesti Napló” într'un moment de gingașe sinceritate și amintite de noi în numărul de ieri. Atunci vor înțelege, poate, că astăzi nu mai merge a pune toată vina pe alții și că popoarele cunosc ele singure destul de bine bună-tatea libertății ungurești protejată de solgăbirău și de executorul de dare. Vor înțelege, poate, că nu măsuri de reprimare contra celor-ce își apără viața, ci mărturisirea și ispășirea propriilor păcate trebuie să

facă începutul, dacă voesc serios, ca mișcare de naționalități să nu mai fie.

Vor înțelege oare? Bine ar fi, dar' nu avem nădejde.

Sêrbii

și

alianța naționalităților.

„Zastava”, organul Sêrbilor radicali publică următorul articol:

Am anunțat deja că câțiva fruntași de naționalitate sêrbă, slovacă și română s'au întâlnit în Viena pentru a se înțelege asupra comunei procedări, despre modul cum „și-ar apăra în comun drepturile lor pe teren constituțional în această țeară constituțională. La aceștia se vor mai alipi și conducătorii celorlalte naționalități nemaghiare din Ungaria.

Am mai anunțat, cum între Slavii din Austria tot mai mult prinde rădăcini opiniunea, că trebuie să se împreune laolaltă pentru a se împotrivi și ei germanisării, ca și noi de aici maghiarisării.

Necesitatea silește pe națiuni la acest pas. Fruntașii nu se intrunesc și nu țin conferențe pentru a mări fericirea popoarelor, ci pentru a le scăpa de primejdia ce le amenință. Chiar simpla știre că voesc să lucreze în comun, e dela sine îmbucurătoare, deoarece așa cum mergeau lucrurile până acum nu era permis, nu se putea să continuăm. În Austria stăpânesc Germanii, în Ungaria Maghiarii. Apoi se poate ca într'o țeară constituțională, unde constituția trebuie să fie lucru sfânt pentru fiecare cetățean, minoritatea să domnească peste majoritate? Sau dacă chiar și asta e cu puțință, oare în adunările parlamentare se se afle numai astfel de reprezentanți care nu apără și drepturile celorlalte naționalități precum ele o doresc?

Legea despre egală îndreptățire a naționalităților, atât în Austria, cât și în Ungaria a cam rămas numai pe hârtie și se pare-că toți aceia, care se provoacă la acea lege, se expun primejdiei. Când Sêrbii, Slovaci și Românii se luptă pentru drepturile lor constituționale, ce fac alta decât să se provoacă la acele legi. Ei cer numai să fie aplicate. Și pentru-că o cer, se aleg cu procese. Așa e și în Austria. Niște politici și oameni de stat în statul acesta ar dori de bună-seamă ca nici să nu existe legile despre egală îndreptățire, deși au fost întocmite atunci când această monarhie la 1848 și 1849 se afla pe marginea descompunerii. Cine a pricinuit acea revoluție? Naționalitățile nemulțumite, și pentru a le îndestula s'a făcut acea lege. Acum se vede treaba că Germanii și Maghiarii au confiscat pentru ei legea și par-că zic: celelalte popoare nu merită să se folosească de ea, — cu toate-că celelalte popoare au vârsat mai mult sînge pentru menținerea acestei monarhii decât ei.

Monarhia noastră are caracter poliglot și ca atare s'a desvoltat conform trebuințelor

națiunilor sale și așa a ajuns la mărirea ei actuală. Faptele nu se pot delătura. Puterea acestei monarhii stă în puterea tuturor naționalităților; când ele scad, slăbește și monarhia.

Să luăm în discuție Ungaria. Adevărat că în Ungaria trăiesc mai mulți Maghiari decât Sêrbii, dar' nu sînt ei în majoritate față cu Sêrbii, Slovaci, Români și alții împreună, și aceștia trebuie să poarte grije de existența lor. Dacă ar exista dragoste reciprocă a drepturilor naționale, cât de mult ar fi folositor pentru puterea Ungariei, ca toate aceste popoare să se sînchisească numai de fericirea statului, ear' nu că unul să se cugete cum să-și mențină hegemonia asupra celorlalți, ear' aceștia cum să se apere de cel dintăiu.

Istoria ne dovedește, că monarhia atunci era mai puternică, când se răzima în toată încrederea pe popoarele ei. Cum stăm astăzi în această privință?

Să nu mergem departe, ajunge să ne întrebăm: cum trăiesc Nemții cu Cehii dintr'o parte, ear' dintr'alta cum o duc Sêrbii, Români și Slovaci cu Maghiarii? Sub era lui Bach, atât de cunoscută în istoria acestei monarhii, a voit ca Nemții să fie stăpâni absoluți. Din cauza lui s'a introdus egală îndreptățire, dar' se vede treaba că și astăzi se menține sistemul lui Bach. Oamenii politici de azi în monarhia noastră n'au încredere în alții; Nemții și Maghiarii se spărie de desvoltarea naționalităților negermane și nemaghiare, ear' această teamă a lor îi conduce pe calea greșită, pe care pășiau în 1848. Atunci a fost delatată o catastrofă mare numai din întemplant. Dar', cum „întemplantăre” nu se produc totdeauna și nu se sfîrșesc totdeauna cu isbândă, atunci de ce — lucru de neprețuit — niște domni se joacă de-a baba oarbă cu viitorul monarhiei?

Naționalitate! Asta este trăsătura caracteristică a secolului nostru. Guvernele pătrunzătoare nu vor lupta în contra ideii de naționalitate, ci o vor ajuta în direcția aceasta cu atât mai mult, cu cât națiunea odată deșteptată și ear' stângenică în desvoltarea ei își pierde puterile cele mai bune, care în același timp sînt și puterile statului.

Adevărat, sînt unii care zic că în Austria spre mai bună administrare, trebuie să domnească limba germană, ear' în Ungaria limba maghiară. După gândirea lor trebuie, dar' nu e permis să fie așa după opiniunea tuturor oamenilor drepti și conștiențioși.

Dacă acest rezonament e întemeiat și dacă ei justifică centralisația, atunci legea asupra egalei îndreptățiri a naționalităților n'are rost.

E oare lucru serios: să existe o lege care garantează drepturi tuturor naționalităților, și în același timp să subordonezi drepturile unei naționalități drepturilor alteia. În urma urmelor centralisației lui Bach a dus monarhia la marginea prăpastiei, ear' toți oamenii serioși zic că trecutul e cea mai bună școală pentru viitor.

Oareși-cum toate popoarele au început să ducă o viață politică agitată. Dușmanii se sbuciumă și le aruncă fel de fel de pedecă chiar, adese-ori în contra intereselor statului. Dar' cine e încredințat că puterea statului stă în dragostea națiunii, acela și înțelege, că ori-ce mișcare a naționalităților în această monarhie e spre fericirea ei.

Ori-și-cum, mișcarea e aici. Dacă în prima linie Slavii vor lucra în comună înțelegere, ear' după ei și celelalte naționalități, se poate trage nădejde, că cu timpul se vor alunga toate pedecile din cauza cărora sînt nemulțumite atâtea naționalități și că monarhia noastră are să fie mai tare, mai puternică și noi toți mai fericiți, mai mulțumiți. Zicem încă odată: noi toți, căci silindu-ne a fi mulțumiți și fericiți, dorim ca nimeni să nu fie nemulțumit și nefericit și tocmai în această și rostul schimbării lucrurilor întru care lucrează toți prietenii adevărați și sinceri ai acestui stat.

Mișcarea Slovacilor.

Ori-cine a citit telegrama din Pressburg publicată în numărul nostru de ieri, își poate face idee la ce treaptă de turbare a ajuns haita șovinistilor, oficială și neoficială, în părțile Ungariei-de-Nord, locuită de pacincul popor slovac. La locul de frunte al numărului de față cetitorii vor găsi comentariile ce trebuie făcute asupra ședinței gălăgioase a descreațiilor dela consiliul municipal din Pressburg.

Și de unde, pentru-ce atîta turbare? Nu pentru altceva decât pentru-că compatrioții noștri slovaci și-au îndeplinit datoria lor cetățenească față cu politica nefastă a guvernului, și mai ales față cu legile bisericesti cu care năimiții Jidanilor voesc să hărăzească popoarele acestei țări. Din contră, dacă nu o făceau, dacă nu-și spuneau verde opiniunea, dădeau dovadă că nu le pasă deloc de soarta lor.

Prin urmare ce era mai natural decât că locitorii orașului Modra și giur din comitatul Pressburg s'au înțeles și au pus la cale o întrunire publică pentru a se sfătui și a lua o rezoluție potrivită convingerii lor? S'au și strîns cetățenii convocăți în număr foarte mare, din toată împrejurimea, în ziua de 10 Februarie n. și au desbătut cestiunile la ordinea zilei, față fiind primarul și căpitanul orașului.

După procesul verbal al întrunirii, publicat în „Národné Noviny”, s'a discutat întâiu asupra cestiunii căsătoriei și matriculilor civile. Oratorul Dr. Jaroslav Minich explicând asistenței rostul legilor proiectate și pagubele morale, naționale și materiale ce ar naște din ele, a propus următoarea rezoluțiune adoptată cu mare aclamațiune de public:

„Adunarea declară: Că consideră introducerea căsătoriei civile precum și înființarea matriculilor de stat care stau în legătură

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Scrisoare din București.

13 Februarie. *)

(Sfîrșitul sêrbărilor. — Balul primăriei și balul curții. — Din parlament.)

Sêrbările, după unii foarte frumoase, ear' după alții arangiate cu oare-care stângăcie, s'au terminat. Capitala și-a luat fața sa obișnuită: arcurile de triumf, steagurile, emblemele și portretele membrilor familiei regale au fost culese și din suvenirul seriei de sêrbări date cu prilegiul venirii în țeară a tinerilor însurați a rămas — pentru cei care au participat — trei momente mai mari: ziua primirii, cele 32 nunți și balul dat de primărie în onoarea părechi princiere.

Despre cele două dintăiu vi-s'a relatat. Drept comitate trebuie să vă scriu despre balul primăriei, care chiar după părerea tuturor, chiar și a celor mai severi judecători, a fost ceva ne mai văzut.

Balul acesta a fost sfîrșitul programei de primire. Au participat la el, afară de întreg corpul diplomatic, tot ce țeara are ales: miniștri, generali și alți ofițeri superiori, sena-

tori, deputați, înalți funcționari ai statului, profesori universitari și dela școalele secundare, lumea financiară, directorii ziarelor și alte persoane alese.

Sala Teatrului-Național, în care se dete cu două zile înainte reprezentația de gală, nu mai era de recunoscut, atât de admirabil era decorată. Întrarea împodobită cu flori naturale, cummi mari, draperii tricolore și steaguri, înfățișa o priveliște dintre cele mai frumoase. Interiorul de tot feerie! De sus și până jos flori, artificiale și naturale, scaldate în lumina a 3000 lămpi electrice. Cea mai frumoasă priveliște o înfățișa însă scena, nivelată la fel cu sala.

Asemenea sălii, scena era și ea împodobită cu flori, de sus și până jos. În dreapta scenei se ridica un baldachin roșu, sub dînsul tronul. Interiorul florilor artificiale de sub baldachin era luminat cu electricitate. O variație și bogăție de lumină în toate colorile, înecat își răpia ochii. De pe scenă, ocolită de jur împrejur cu flori naturale, din țeară și indigene, se făcea, prin două boschete, întrarea înspre culise.

Pe scenă se designase de altfel locul corpului diplomatic, al miniștrilor și al câtorva persoane distinse din cercurile înalte ale societății bucureștene.

În mijlocul acestei splendori, sub valurile acestei lumini plăcute mișuia apoi publicul numeros și ales: ofițeri superiori în mare ținută, actuali și foști miniștri, persoane cu pieptul plin de decorațiuni, încât ai fi putut umple câțiva saci, dacă ai fi adunat toate decorațiunile. Simpli muritori ca d'al de noi, ne perdeam în această lume bogată.

Bărbați decorați se pot vedea însă și cu alte ocazii. Ceea-ce nu s'a văzut până cu acest prilegiu a fost numărul imens al damelor, care umpleau lojele, varietatea și bogăția costumurilor și petrele nestimate ce le purtau. Se ureă, de sigur, la suma de mai multe sute mii, valoarea costumurilor în care damele române s'au înfățișat la acest bal.

Regele și părechea princiară au venit la oarele 10 și jumătate. Musica militară a intonat imnul regal (Trăiescă Regele în pace și războiu). Ear' publicul din loje s'a sculat în picioare stînd astfel până-ce membrii casei regale au ajuns pe scenă și au început să țină cercle cu membrii corpului diplomatic, cu miniștri și alte persoane.

După cercle s'a început danțul, un cuadril. N'au dansat însă decât opt părechi, atât era de mare înghesuială. Prințul Ferdinand a dansat cu d-na Triandafii, soția primarului capitalei, princessa Maria a dansat cu

primarul, ambele părechi avînd vis-à-vis pe d-nii Cantacuzino, președintele senatului și pe dl general Manu, președintele camerei. Tot în acest cuadril au mai jucat dñii miniștri Lahovary și Olănescu și alte două părechi. Acesta a fost tot dansul, încolo lumea umbla în sus și în jos, conversa și se mai abătea și pe la bufetul bogat, pus la dispoziție tot de primărie.

Membrii casei regale s'au retras numai după miezul nopții, petrecuți fiind cu aceleași onoruri cu care au fost întimpinați.

Atât la acest bal, cât și la reprezentația de gală, au luat parte și membrii marcanți ai opoziției. Astfel la bal am observat pe dl și doamna D. Sturdza, pe domnul și doamna Eugen Stătescu, pe domnul și doamna Aurelian, domnul și doamna Stoiljan etc. etc. Dintre ziaristi domnii Emanoil Culoğlu, G. Panu, Al. Ciurcu și alții.

Cu o zi înainte de bal au fost primite la palat doamnelor soții ale membrilor din partidul liberal, care sub conducerea doamnei Zoe D. Sturdza au prezentat, pe lîngă omagiile lor, ca dar frumoasă etageră de fructe, lucrată cu multă artă în argint de un artist berlinez, dar care de sigur este cel mai frumos ce i-s'a oferit tinerii prințese.

Cât despre tînăra prințesă, ea este foarte simpatică: de statură înaltă, cum rar se găsește între femei; subțire peste mijloc, cu

păr blond și mult, ochi frumoși albaștri, obraji trandafirii, când zimbeste — și zimbeste într-una și sincer — i-se vede șirul de dinți albi, mărunti ca niște mărgele. O soție admirabilă, când se prezintă alături de prinț. Tutorul, cu câți am avut prilegiu să vorbesc, a făcut cea mai bună impresie. La bal purta haină albă, decorată bogat cu dantele; pe cap o diademă splendidă, ce a primit ca dar dela M. S. regele Carol.

Cu toată preocuparea sêrbărilor ce s'au dat, rezultatul alegerilor parțiale pentru camera sêvrșite ieri, a fost discutat destul de viu. Eată de ce: s'au ales, ca independent, la R-Sărat, dl Ionel Grădișteanu, simpaticul apărător al Românilor de sub stăpînirea străină, ear' la Ploiești domnul N. Fleva, în jurul căruia în trecut se făcuse atîta șgomot.

Cele două corpuri legiuitoare își vor reîncepe de altfel activitatea numai poimăne.

Ca noutăți și lucruri care interesează mai ales înalta societate de dame, sînt seratele ce încep să se dea și balul societății „Furnica”, la care damele toate, dimpreună cu prințesa, în onoarea căreia se va da balul, se vor prezenta în costum național.

I. R. Ș.

*) Sosită, nu știm din ce cauze, cu întârziere.

una cu alta ca vătămătoare din punctele de vedere religioasă — moral, social — politic și financiar, de aceea exprimă cererea ca instituția căsătoriei civile, precum și a matriculelor civile să nu fie introdusă și înființată prin lege.

La al doilea punct al programului: cesțiunea naționalităților, earăși advocatul dl. Iaroslav Minich luând cuvântul a pus ca baza discuției două întrebări: 1. Care e originea și în ce stă cesțiunea de naționalitate în Ungaria? 2. Dacă și cum ar fi cu putință a rezolva această cesțiune încât să mulțumească pe toate naționalitățile din Ungaria? Dl orator a ajuns la rezultatul, că cesțiunea naționalităților nu s'a născut în urma vre-unei agitații meșteșugite, ci este consecuența logică a caracterului poliglot al statului ungar și că așa zisa lege a naționalităților acuma în vigoare, formând articolul 44 din 1868 nu numai că nu îndestulează cererile îndreptate ale naționalităților nemaghiare, ci că și chiar acele prescripțiuni din legea aceasta, care le sunt favorabile, nu sunt nici respectate nici aplicate.

În urma desvoltării oratorului intrunirea primește earăși cu aclamație și entusiasm mare următoarea rezoluție:

„Adunarea, exprimându-și nemulțumirea de faptul că drepturile naturale și naționale ale poporului slovac garantate numai în parte prin articolul leg. 44 din 1868, acum în vigoare, în realitate nu sunt respectate, exprimă cererea ca drepturile naturale de naționalitate și autonome ale poporului slovac să fie respectate și în realitate aplicate.

„Spre ajungerea acestui scop adunarea consideră de trebuință ținerea unui congres la care ar lua parte și apărătorii declarați ai poporului slovac.

Însuși corespondentul lui „Budapesti Hirlap“, ziarul cel mai turbat din câte există pe lume, spune că „nu e vorba, pe suprafață toate s'au petrecut în regulă, ear' modul în care a vorbit advocatul din Pezinok (adevărat Dr. Minich), nici el n'a dat privilegiu la intervenirea autorității“. Și cu toate acestea această discuție în regulă, deschisă, publică, legală, ba și mai mult, neapărat recerută înaintea ochilor fiecărui cetățean de treabă, care nu vrea să fie tratat ca sclav, a stărnit turbarea șovinistilor.

Nu e așa că sunt orbiți, prin urmare merg sigur spre perire?

Un nou progres.

„Egyetértés“ în numărul său dela 16 Februarie publică un al doilea articol cu același titlu, al cărui cuprins e următorul:

La anul 1816 s'a întâmplat că George Lazar, unul din tinerii învățați eșit din școala nouă, din pricina unei predicțiuni violente și fără tact se ceartă cu episcopul Moga; de altminterea fiind năcăjit și pentru-că nu l-au candidat de episcop, trece în capitala României și acolo, lângă biserica Sfântului Sava, deschide prima școală cu limba de propunere românească. Ce efect mare și ce urmări a avut acest fapt în ceea-ce privește redeșteptarea simțului național românesc, aceasta o spune nu numai Poenaru, biografii lui G. Lazar, ci și prințul Ghica, care a fost și el unul din acei tineri boieri, care au fugit din școala călugărilor greci pentru a se duce să învețe în școala românească a lui Lazar. Ilarian Papiu zice: „După-cum Negru-Vodă a trecut odinioară munții cu sabia în mână, așa George Lazar a venit în mână cu cartea, pentru-ca să spună Românii“. Ear' discipolul lui Eliade Rădulescu, numit și părintele literaturii române moderne, spune următoarele despre Lazar și dascălii români veniți din Ardeal și călcând pe urmele lui: „Precum Moise cu toiagul lui, așa și ei au alungat cu munca lor cea întunecime care te ținea în depărtare dela pămentul făgăduinții; ei au făcut că românimea a emigrat din Egiptul minciunii și a înțeles mărimea și adevărul originii lor“.

În același sens ca în România Lazar, a lucrat în Moldova a metropolitului (?) Asaki, care la 1820 aduce din Ardeal în seminarul dela Socolo pe Costea, Manfi și Fabian Rob. Aici e începutul acelei invazii din Ardeal de dascăli, învățați și scriitori, care se ține lanț până în ziua de azi. În modul acesta Românii din Ardeal cresc și sub aripile ocrotitoare ale statului ungar au devenit deșteptători ai simțământului național românesc și fundatorii culturii în principatele române. Dela epoca aceasta începe întregă

românia să considere Ardealul ca cuib al românismului. Eminescu, acest Petofi al Românilor, ca redactor al principalului ziar conservator „Timpul“, a scris înainte de aceasta cu vre-o 10—11 ani, polemizând cu liberalii și imputându-le originea lor greco-bulgară, că „un singur popă valah transilvănean are mai mult și mai adevărat simț național românesc ca toți liberalii laolaltă. (Culegere de articoli de ai lui Eminescu, pag. 127.)

La 1821 Tudor Vladimirescu se scoală în contra veneticilor greci și cu haiducii lui cea mai mare parte a lor o gonește din Țeara-Românească. Dar' principele Ypsilanti atrase pe Tudor în cursă și punând se-l omoare, restabilește domnia Fanarioților; Turcii însă vin în țeară și pun capăt pe vecie stăpânirii Fanarioților dând Românilor din amândouă principatele câte un domn din familii indigene. În urma acestor mișcări simțul național românesc s'a deșteptat și politicește. Conform tractatului de pace încheiat între Ruși și Turci la 1829 la Adrianopol, principatele române rămân zălog în mâinile Rușilor până-ce Turcia nu va plăti despăgubirea de războiu în suma de 10 milioane și li-se garantează din partea Rusiei că starea lor politică va fi regulată.

Rodul acestei garanții a fost așa zisul „Regulament organic“ prin care se dă principatelor un fel de constituție. Acest regulament organic a devenit baza desvoltării moderne a românimii. În cele două țeri, care înaintea ocupației rusești se aflau într-o stare adevărat orientală, deodată începe a se produce un progres rapid. În biblioteca academiei din București se găsește un tablou din acele timpuri reprezentând divanul ad hoc, care se intrunise sub presidenția generalului Kisseliev spre a stabili principiile fundamentale ale regulamentului organic. Întregă boierimea, exceptând doi ofițeri în uniformă rusească, sta în jurul mesei cu fes pe cap și îmbrăcați în caftane. Adevăratul divan, adevărată stare asiatică cu chipurile ei! Dar' de atunci progresul e așa de mare, încât abia numai un deceniu după ținerea divanului ad hoc Wesselényi a putut scrie următoarele în opul său citat: „Stă încă acoperit cu ceața viitorului dacă și când, uniți naționalicește, vor trăi o viață cetățenească, lucrul acesta atîrnând dela împregiurările invidioase ale Europei și de atâtea alte evenimente. Aceste aspirațiuni ce nu pot fi taxate tocmai ca neînțelepciune prin iubirea de țeară și rîvna națională în curând au ajuns o perspectivă și o dorință sigură. Mari sînt și departe mergătoare acele planuri pe care le agită și cu străduință aduc la îndeplinire fiii Munteniei și Moldovei, din care o parte posedă mult mai multă cultură și care sînt mult mai adînc pătrunși de spiritul timpului modern, decum o cred mulți“.

Acest progres este explicabil nu numai din starea politică, administrativă și judiciară mai regulată introdusă de regulamentul organic, sau din faptul că familiile de frunte își trimit fiii lor deja crescuți la Paris spre a-și completa studiile, ci și din activitatea profesorilor, învățătorilor și scriitorilor români de origine ardelenescă, care au preparat în țeară relativ bine și solid pe tinerimea pentru instrucția mai înaltă ce o capătă la Paris. Profesorii acestia altoesc în inima tinerilor români distinși dorul unirii Românilor, adecă daco-românismul, pe care în Paris de sigur n'ar fi putut să și-l însușească.

Regulamentul organic organizează deasemenea și instrucția publică pentru Români. Ceea-ce era până acuma inițiativă privată, întreprindere benevolă, devine așezământ bine întocmit și cade în sarcina statului. După încetarea ocupației rusești, o grămadă de tineri culti, însuflețiți de idea românismului merge în România, unde capătă locuri de frunte parte ca învățați practici, parte în administrația instrucției publice. Murgu, Cămpian, Flechtenmacher, Ioan Maiorescu, Ilarian Papiu, Maxim, Treboniu Laurian, toți acestia se așează în mijlocul școalelor de treaptă mai ridicată ce răsăriseră de curând și devin apostolii înflăcărați ai românismului, ai ideilor istorice și politice daco-românești.

Despre toate acestea învățații și guvernele noastre nu sînt informate deloc. Muntenia și Moldova sînt pentru noi orientul depărtat, unde nu există viață de stat, nu e nimic ce ar merita a fi băgat în seamă, sau chiar de ceea-ce ar trebui să ne fie teamă. România e în ochii slujnicilor, rîndașilor și lucrătorilor sēcuiști Eldorado, precum și în ochii multor Maghiari culti, căci ignoranța noastră în ale vecinilor noștri români a fost, ba — durere — și azi este mai mare, mai năprasnică decăt piscurile Carpaților din Ardeal, care ne despart de ei.

(Va urma.)

Spicuri din foile maghiare.

Sub titlul „Căsătoria civilă și naționalitățile“ ziarul „Budapesti Hirlap“ dela 20 c. scrie un articol de fond în care arată primejdia în care este nu numai guvernul, dar' țeara întreagă, în urma agitațiunii ce naționalitățile o fac în contra căsătoriei civile.

Pentru a scăpa de primejdia daco-română și panslavă, numitul organ propune ca guvernul să introducă cât se poate de repede căsătoria civilă.

„Și dacă“ — scrie șovinistul budapestan — „întrunirile populare panslave dela Trnova (Nagy-Szombat) și Tisolt, precum și hotărârile aduse aici, n'au deschis ochii liberalilor maghiari asupra lucrurilor ce au să se petreacă în Turoț și Trencin, apoi cetească apelul „Tribunei“ și tragă-și seama că ce are să fie în Ardeal, dacă preoții valahi vor începe să agite și ei în contra căsătoriei civile după același plan, zicînd că „sînt mari bunuri religioase și naționale în primejdie: să vorbească deci masele“.

La șirele acestea ale foi ungurești noi avem numai atîta de adăugat, că în curînd ceața șovinistă va avea privilegiu a vedea și mișcarea maseilor române, mișcare care fie că place, fie că nu place presei maghiare, dar' se știe, că este efectul păcătoasei direcțiuni politice a Ungurilor.

Foile budapestane sosite azi atrag cu toate atenția procurorului-suprem asupra cronice referitoare la „Bașibozucii din Turda“, publicată în „Tribuna“ din zilele trecute.

Cînd acești bașibozuci devastau însă ce niște adevărați sělbatoci, foile maghiare nu aveau nici un cuvînt dejenitor de zis, ci dimpotrivă amușiau cetele fanatice.

Eată etica politice ungurești!

„Frankfurter Zeitung“ în numărul său de Duminecă publică o corespondență din Viena, care a făcut mare senzație. Corespondența se ocupă cu situația cabinetului Wekerle. Foile maghiare reproduc și comentează viu această corespondență, în care între altele se zice:

„Cînd Dr. Wekerle a venit la Viena, după constituirea cabinetului și a supus M. Sale lista noilor ministri. M. S. referitor la Szilágyi a zis: „Eu o să mă mai împac cu m'va cu el, deoarece-ce numai am nimic de lucru cu dînsul, cum veiscoate-o la capăt cu el dumneata, te privește!“ La prezentarea noilor ministri, care s'a întemplat în curînd, M. S. s'a purtat atît de rece că toți au plecat deprimați din palat. Pe trepte Szilágyi a zis cu mult cinism: „Această dare afară pe ușe 'mi-o puteți mie mulțumi!“ (În locul „dării afară pe ușe“ el a folosit însă o expresiune ungurească mult mai tare, care în foaie nu se poate publica). De atunci ministrul de justiție n'a fost decăt o singură dată la Viena. Aceasta cu ocazia ultimei logodne dela Curte, dar' nici atunci n'a reușit să fie primit de M. S., ba ce e mai mult: n'a fost invitat nici la prînzul dela Curte.

„Acești doi ministri, Csáky și Szilágyi care — după-cum se vede — nu prea sînt considerați la Curte, sînt în Ungaria purtătorii și reprezentanții ideilor liberale. Se alătură cătră ei și contele Tisza Lajos, ministru pe lîngă persoana M. S., pe care însă aristocrația vieneză îl ignorează pur și simplu“.

Ziarul care scrie aceste lucruri este cetit în toată Europa, și după-cum mărturisesc și foile maghiare, are totdeauna informațiunile din cel mai bun izvor.

Va să zică șovinistii care mai mult lovesc în naționalități: Szilágyi, ministrul de justiție care ne face atâtea procese de presă și Csáky, ministrul instrucțiunii publice, care dă atâtea lovituri bisericilor și școalelor noastre, sînt cunoscuți și aprețiați la Viena cum trebuie.

N'avem decăt să ne bucurăm de aceasta.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI“.

Din Țeara-Oltului.

Se scrie că în arîndarea dreptului exclusiv de cărmînit, vîind guvernul să observe o uniformitate, a recercat și comunele comitatului nostru Făgăraș, provocându-le ca pe terminul pus să se prezente prin reprezentanții lor la prețuri pentru comunicarea condițiunilor eventuale pentru contractare.

Această recercare a fost primită cu brațele deschise din partea tuturor, crezînd oamenii noștri că în fine o să scape din ghiarele

Jidanilor. În consecință deci toate comunele fără esitare au primit condițiunile cele mai aspre propuse și declarate din partea comisariatului financiar ca sigure ce ofere garanția sigură pentru aprobarea contractelor și din partea guvernului. Făcînd însă acest început înca în toamnă, deci destul de timpuriu, cu toții s'au depărtat pe la ale lor, așteptînd trimiteria contractelor întărite.

Au trebuit să aștepte mult, se apropia Anul-Nou și sigur nu se știa nimica despre soartea lor. În intervalul acesta circula fel de fel de versiuni despre demersurile Jidanilor pe la guvern într-o căștigarea arînzilor. Ear' Românii temîndu-se ca nu cumva ispitirile dese ale Jidanilor să aibă efecte triste pentru cauza noastră, au trimis o delegațiune direct la guvern. Și ce credeți că a isprăvit? Li-s'a promis cu gura de jumătate că arînzile se vor lăsa comunelor. Desamăgiți delegații prin experiențele căștigate în metropola maghiară relative la bunăvoința și intențiunile bune nutrite față cu noi de cătră părintii patriei, s'au reîntors acasă așteptînd împlinirea promisiunilor.

Dar' cît de sincere au fost promisiunile guvernului se vede din faptul, că abia a sosit ordinațiunea pentru a li-se comunica comunele rămînerea arînzilor pe ele, și numai decăt, la câteva ore s'au telegramat în sensul ca tot lucrul să se țină în suspensio nefiînd încă definitiv hotărît. A trebuit deci să urmeze un nou interval de probă pentru paciența comunelor, care a durat până în ziua antepenultimă a Anului-Nou, cînd prin o altă telegramă se aduce la cunoștința interesatilor, că preabunul nostru guvern în înfinita sa iubire de dreptate a împărțit comitatul în 2 jumătăți, una pentru Jidani, cealaltă pentru comune. Acuma însă a intervenit o altă pedecă nouă pentru comunele favorizate de atîta noroc. Ele adevă în lipsa bărbaților pricepători vrînd să se asigure pentru toate eventualitățile, contractează cu 3 Români întreprinzători pe lîngă condițiuni destul de avantajoase.

Dar' ce să vezi, acum pășește pe teren vicecomitele comitatului și în zelul seu neobosit pentru binele comitatului vîind a asigura comunele contra a ori-ce daună, defige un termen pentru licitarea publică a arînzilor lăstate la comune. Ce să faci acum? Ce? Spiritul atît de mult încercat și oțelit al Românilor a aflat și pentru această încercătură un expedient. Reprezentanțele tuturor comunelor aduc concluse, protestînd contra acestui amestecare bătător la ochi, ear' cu prezentarea lor la locul competent însărcinează primăriile. Acestea conform înțelesului în una și aceeași zi se și prezintă cu toatele la vicecomitele cu concluse, ear' acesta ca răspuns spre indignarea tuturor le arată contractele Jidanilor încheiate cu direcțiunea financiară peste toate comunele fără excepțiune. Astfel s'a terminat această comedie, unică în felul ei, înscenată de guvern fără a avea lipsă de ea.

Ear' acum lăsînd onor. cetitori ca să și tragă ei învățătura morală din acest fapt, ca concluziune întreb: Post-a necesar ca să se expună unei batjocuri atît de mare niște cetățeni ce și sacrifică și avutul și sângele pentru această patrie mașteră fără de a primi vre-o binefacere? Consult a fost ca comunelor să se cauzeze atâtea spese zadarnice de dragul Jidanilor. Ear' Oltenilor noștri spre orientare în viitor le pun înainte sentența: *erare peccatum est, sed perseverare in errore horrendum...*

Ear' alta asemenea tare acomodată: *Quid quid agis prudenter agas et respice finem!* Veto.

(Din cronica orașului Alba-Iulia.) Orașul Alba-Iulia după datele statistice ar trebui să fie un oraș în preponderanță românesc. Dar' ce să faci cînd cei mai puțini se interesează de așa ceva. E lucru bagatel cauza națională română în ochii celor mai mulți, cînd ei se pot căpătui pentru buznarului propriu. S'a perdut dreptul folosirii limbii române din magistratura orașului, care dela anul 1872 până la 1878 s'a fost introdus în afacerile comunale ale acestui oraș. Tradare de neam a unui Român de aici de naștere fu nicovaia pentru neamul și limba română.

Azi elementul român în viața publică din orașul nostru dispare din cauza mișelilor unor bărbați ziși Români, care de fapt totdeauna au nimicit progresul cauzei naționale române, și totdeauna au părăsit lupta. Astfel de oameni au nasul a se mai gera de Români pînă cînd purtarea lor este semnul cel mai urfios despre destrăbălarea în simțăminte cele mai scumpe.

Pentru a vă face o adevărată iconă despre situațiunea în această localitate, vă comunicăm din bunăvoință reușitoasă a consistorului sibiian sîntem împodobiți cu un personajiu de tristă amintire, cu Nicolae Ivan. Această ambie și-a găsit cuibul seu și cu fățarie și lingușiri aspirează la o mai mare degradare a cauzei române.

Și ce să vezi, că mulți nepricepuți se duc în cursă.

Dacă e vorba de coada veacului, apoi în orașul Alba-Iulia în tot cuprinsul seu se adevărește acest proverb.

Advocații s'au subtras prin ligușiri dela darea de venit, și așa nu sînt viriliști. Causa este, ca să se subtragă dela ori-ce luptă, asigurându-se de buznar. Peară românimea, ei nu se toposes. Ca exemplu mai marcant institutul de credit „Julia“ acapară de niște oameni nesdrăvani, care n'au conces ca lista de prenumerațiune la „Foaia Poporului“ să se valideze.

Se poate socoti un astfel de institut ca românesc? Onofriu.

CRONICĂ

Ear' în Viena! Dumineca trecută ministrul ungurești Wekerle și Fejérváry ear' au petrecut-o la Viena. Amîndoi au fost primiți în audiență de Maiestatea Sa Monarchul. Afară de aceea ministrul-preșident a conferit cu ministrul de finanțe Dr. Steinbach, ear' după amezai amîndoi ministrul ungurești, împreună cu ministrul austriac Taaffe, Welzersheimb și Steinbach și cu ministrul comun au luat parte la un consiliu comun de ministri ținut în ministerul de externe sub presidul contelui Kálnoky. În dezbateri a fost budgetul comun al anului viitor.

Dela adunarea catolicilor din Șoproon. Textul telegramii trimise din această adunare Maiestății Sale Monarchului este următorul: „Maiestate Impăratească și Apostolică Regească! Supușii catolici ai Maiestății Tale adunați în Șoproon pentru apărarea intereselor lor primejduite, credincioși devesi înaintașilor, depun la treptele Tronului Maiestății Tale omagiul iubirii lor nestrămătate și al supunerii lor neclintite. Dumnezeu să țină pe Maiestatea Voastră Împ. și Ap. Reg. și Înalta Casă Domnitoare. Conte N. M. Esterházy“.

Din munții Abrudului. Ioan Iancu, paroch gr.-or. în Bucium-Poieni și Ioan Danciu, proprietar în Bucium-Ișbita au cumpărat de moșie dela familia Lukács din Zlatna minele de aur din întreg teritoriul mineral numit Botăș, cu suma de 100.015 mii fiorini, una sută cincisprezece mii fiorini. Aceste mine consistă din 128 parcele (cucse), din acestea 96 parcele sînt ale părintelui Ioan Iancu, ear' 32 sînt ale proprietarului Ioan Danciu. Metalurgii cunoscuți ai acestor mine spun că cumpărătorii au făcut un trg foarte rentabil, ear' pentru poporul nostru muncitor e un bun izvor de viață. Dumnezeu să le ajute energicilor cumpărători

Petrecerea din Boița. Primul următorul raport: În 11 Februarie corpul învățătoresc din Boița a dat o petrecere împreună cu joc în sala cea mare a școlii din sus numita comună. Sala era admirabil decorată cu brazi verzi, ear' scena era alcătuită din fel de fel de covoare frumoase țesute de bravele boițene. S'a jucat între altele „Herșcu Bocegiu“, pe care domnul învățător din loc Nicolae Istrate l'a jucat de minune, apoi în „Cinel-Cinel“ domni învățători din loc Sécărea și Bologna au scerăat aplause neîntreprute, deasemenea fețele de școală, care și ele au luat parte la frumoasa piesă. Mai multe posesii și declarații au urmat și în fine coroana pot zice „Romanul“, joc național, jucat de vre-o 4 tineri și domni învățători, toți în opinii și zurgălaue Publicul încă nu a lipsit, căci pe lîngă întreaga inteligență din loc, am mai văzut și alți fruntași din jur: așa domnul preot evangelic din Tălmăciu, preotul catolic din Turnu-Roșu, preotul român din Tălmăcel, corpul învățătoresc din Arvig, Sebeșul-superior și inferior, Tălmăcel și Porcești, apoi familiile Bența din Porcești, Micu din Sebeș și mulți alții. După teatru a urmat joc care a durat mai pînă la ziuă. Costumul românesc era purtat cu fală de mai multe domnișoare.

O întîmpinare. Ni-se cere publicarea următoarei scrisori: Cu permisiunea onorabilei redacțiuni îmi iau îndrăzneală a face o mică observare la notița apărută în prețutul ziar „Tribuna“, nr. 26 a. c. sub rubrica „Din public“, cu titlul „Mulțumită publică“. Voesc să fac numai observare la propoziția: „Pînă acest ajutor s'a dat un îndemn la frecventarea școlii de fete deschisă numai în anul trecut la stăruința părintelui Iosif Ursu. Că ce îndemn s'a dat la frecventarea școlii nu știu, atîta însă știu sigur, că școala de fete nu s'a deschis la îndemnul păr. Ursu. Încă din anii trecuți au existat tot două școle în comuna Curtacheriu, învățătorii însă au fost atît de terosiști de preotul sus numit, că nu mai cutează nimeni să meargă învățator în comuna d-sale. Dar' în urmă tot a trebuit întregit postul de învățator, astfel dl inspector confesional a fost silit să aplice la postul numit în lipsa de învățator pe o preparandă, fiind constrîns să schimbe și școalele, una de băieți și alta de fete. Din propoziția citată se vede cît de colo intențiunea dlui păr. din Chieru de a se lăuda, arătîndu și meritele d-sale și publicului care nu l' cunoaște. Dacă vrea laudă, caute mai înainte să o merite, dar' nu cu merite de care are pînă astăzi. Un învățator.“

Iubileul Papei. După-cum se telegrafează din Roma, astăzi în 22 l. c. va fi primită de Papa în audiență deputația austro-ungară, trimisă să predee Sacțiții Sale un autograf și un dar din partea Maiestății Sale Imperatului-Rege Francisc Iosif din incidentul iubileului de episcop al Papei. Deputațiunea este compusă din ambasadorul nostru

la Vatican, contele Revertorn și din consilierul de secție din ministerul de externe cav. de Grubissich.

Defraudățiune. În reprezentanța comunală a orașului Neusohl a comunicat primarul, că în cassa orașului s'a descoperit o defraudățiune de 2612 fl. Bănuț este fostul contabil L. Vissny, care însă — a murit.

Logodna principelui Bulgariei cu principesa Maria Luisa de Parma s'a celebrat Dumineca trecută în castelul Schwarzwau de lângă Wiener-Neustadt, proprietatea ducelui de Parma.

Un deposedat Ziarului englez „Standard“ i-se telegrafează din Petersburg: În cercurile bine informate de aici s'a lăsat s'auze, că guvernul rusesc ar fi înștiințat pe emirul de Buchara, că nu-i mai dă voie să se reîntoarcă în capitala sa. Se zice, că emirul va fi ținut să-și aleagă domiciliul în Crimeea și că va primi dela Rusia 5 milioane de ruble despăgubire și 100.000 ruble pensie anuală.

Din Secușiu ni-se scrie: O petrecere prea frumoasă s'a fost arangiat în ziua de trei Ierarchi în comuna noastră Secușiu. Această petrecere în adevăr a fost curat românească, luând parte numai cei mai de frunte și trezi plugari de ai noștri, ceea-ce a făcut ca petrecerea să fie voioasă și animată, durând până în zori de zi. Se poate zice cu tot dreptul, că această petrecere a avut un rezultat moral de tot mulțumitor, tot asemenea satisfăcătoare se poate lua și partea materială, luând în considerare prețul prea moderat de intrare. Au încurs cu totul 12 fl. v. a., din care subtrăgându-se spesele de 7 fl. 70 cr., au mai rămas 4 fl. 30 cr., care bani s'au administrat numai decât fondului școlar rom. din loc. Eată dar, că ținându-se această petrecere s'au ajuns două foloase. S'a dat adevăr privilegiu și plugarilor noștri de a deveni unii cu alții, de unde apoi rezultă împrieteniarea de o parte, de altă parte venitul curat s'a întrebuințat pentru un scop, care de sigur cu timpul își va aduce rodul seu.

Furtul de giuvaricale în Bruxella. O depeșă din Bruxella anunță că conțesa de Flandra a promis o remunerațiune de un milion de franci pentru împoierea giuvaricalelor furate și a însărcinat o agentură privată din Londra cu descoperirea furilor.

Împrumuturi ipotecare mai ieftine. Conform publicațiunii ce a apărut în numărul nostru de astăzi, banca comercială ungară din Pesta a făcut în privința acordării de împrumuturi ipotecare reforme care vor fi de un interes deosebit pentru proprietarii de case și de pământ.

Banca numită a extins pentru viitor termenul de amortisire pentru împrumuturi ipotecare — care până acum era de 40 1/2 ani — și pe 50 de ani și prin asta cuota anuală de amortisire s'a redus în mod esențial.

E dată prin urmare puțința de a amortisa astfel de împrumuturi cu rate anuale mai mici, fără-ca prin asta să se urce taxa de interes.

De o mai mare importanță ni-se pare a fi modificarea cealaltă, în sensul căreia banca comercială ungară din Pesta va acorda de aci încolo împrumuturi cu amortisație pe case și moșii și pe obligațiuni de 4%.

Activitatea culantă și roditoare ce a desvoltat de timp mai îndelungat acest institut și în afaceri de împrumuturi ipotecare, oferă garanție destulă că împrumuturile acordate pe baza obligațiilor noue și mai ieftine pe lângă condițiuni favorabile se vor încetățeni repede în păturile cele mai extinse ale cercurilor atinse de acelea.

Anuitatea anuală a împrumuturilor acordate de banca comercială ungară din Pesta pe obligațiuni de 4% se urcă — inclusiv amortisirea capitalului și intereselor — se urcă la 5%, așa că plătind ratele care fac 5% la an, împrumutul va fi cu totul amortisat pe deplin după 50 de ani.

Noi salutăm această reformă cu atât mai mare bucurie, că aceea va promova în prima linie interesele economice ale țerii noastre, și reacțiunea favorabilă asupra raporturilor proprietății nu poate să întârzie.

Banca comercială ungară din Pesta acordă afară de aceea, la dorință, împrumuturi ipotecare și cu termen de amortisire mai scurt sub condițiuni ce se stabilesc din cas în cas. Alte deslușiri dă banca în scris și verbal.

[422] 1-1

VARIETĂȚI.

(Indigo electric). E vorba de un mijloc, prin ajutorul căruia se poate face indigo artificial.

Deja de vre-o câțva timp chimia a reușit a obține indigo artificial; dar materia chimică colorantă costă prea mult, și văpsătorii continuă a se servi de extractul de indigo adevărat.

Din foi de indiglicine ferte se formează o substanță specială, care are numele de indicorabina care este insolubilă și indicotina care e solubilă și colorată.

Acum un mare industrial englez a reușit a face această descompunere prin ajutorul curentului electric, care mai are avantajul că grăbește descompunerea.

Curentul electric descompune apa punând în libertate oxigenul și hidrogenul, și oxigenul repede desvoltă substanța atât de folositoare și căutată.

Din public.*

Mulțumită publică.

Constatănd cu plăcere primirea sumei de 30 fl. 57 cr. v. a. drept a 1/4 parte din venitul curat al reprezentațiunii teatrale date de diletanții români din Sibiu la 13 Ianuarie st. n. a. c. în favorul celor patru școale populare române din loc, subsemnata reprezentanță școlară își ține de datorință a exprima pe această cale sus amintiților p. t. diletanți români cea mai călduroasă mulțumită și recunoștință pentru ajutorul oferit pe seama școlii populare gr.-cat. de aici.

Sibiu, 15 Februarie 1893.

Reprezentanța școlară gr. cat.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea petrecerii din 7/19 Ian., arangiată de inteligența română din Șeica-mare, în favorul școlii române gr.-cat. au încurs seara la cassa 40 fl. 90 cr., ear' după petrecere dela domni Ioan Bărbat, protopop în Blaj; Ioan Moldovan, protopop în Mediaș câte 1 fl.; laolaltă 42 fl. 90 cr., din care scotându-se spesele de 25 fl. 30 cr. rezultă venit curat 17 fl. 60 cr., la care mai adăugându-se 10 fl. din venitul petrecerii mixte din 2 Febr. n. dau suma de 27 fl. 60 cr. care s'a depus prin subscrierea la institutul „Albina“ în libelul nrul 8908—891.

Au suprasolvit domni Dionisiu Roman, cand. de avocat 1 fl.; Nicolae Racotia, med. cerc. 1 fl.; Ioan Mihaiu, econom 1 fl.; Török Lajos, notar 1 fl. 50 cr.; Varga Károly, notar 1 fl.; Lendvay Sándor, protopretor 50 cr.; Filon Koroș, notar 50 cr.; Ioan Botezan, teolog abs. 50 cr.; Gligor Coman, învățător 50 cr.; Szenczy Gábor, apotecar 50 cr.; Ghișoiu, preot 40 cr., pentru-care dar primească cea mai profundă mulțumită,

Șeica-mare, 13 Februarie 1893.

Nicolau Racotia,

cassar și membru în senatul școlastic

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Posta redacțiunii.

Dlui P. C. în M. Nu mai avem nici un exemplar.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 22 Februarie n. Correspondentul special al lui „Pester Lloyd“ a avut cu cardinalul Rampolla o convorbire de 1/2 oară. Rampolla a declarat, că Curia nu este de vină, că naționalitățile din Ungaria au fost încurajate prin greutățile politice bisericești ca să pășească în mod agresiv. Curia înțelege, că consolidarea Ungariei este un interes important al bisericii căci Ungaria este stavilarul menit să oprească valurile ortodoxismului rusesc. Însă nici puterea Papei nu este nemărginită, dogmă este granița ei. Respectați-ne conștiința, și noi vă vom respecta interesele. Dacă guvernul ungaresc va face propuneri, care să nu atingă dogmele, poate fi sigur de cea mai amicală prevenire.

Astăzi Papa primește pelegrii unguerești. În alocuțiunea sa către acestia va evita ori-ce alusie la cestiunile bisericești pendente și va vorbi în ton foarte gingaș despre Ungaria.

Apa Dunării crește de astădimineață foarte rapid. Înălțimea apei este de 5.29 m.

Generalul Edelsheim-Gyulay este meru greu bolnav.

Bibliografie.

La „Institutul Tipografic“ au sosit acum și se află de vânzare cu prețurile aici semănate, următoarele opuri ale autorilor români mai distinși:

- Parasifi, de Delavrancea . . . fl. 1.80
Liniște, de Delavrancea . . . „ 1.35
Trubadurul, de Delavrancea . . . „ 1.80
Pui de lei, de Ioan Nenișescu . . . „ 1.80
Napasta, de Caragiagi . . . „ —.68
Monologuri, trad. după autori francezi de Tincu . . . „ —.90
Basme, de D. Stăncescu . . . „ 1.80
Doamna Kiajna, de Rădulescu-Niger și Tincu . . . „ —.90
Istoria literaturii, de Gaster . . . „ 2.25
Poesii, de Stoienescu . . . „ 1.80
Cerbul de aur, istorioare pentru copii . . . „ 1.35
Floarea din Firenze . . . „ —.45
Lascăr Vioreșcu, de Kotzebue . . . „ 1.80
Poesii, de V. Micle . . . „ 1.35
Poesii, de C. Scrob . . . „ 1.80
Poesii, de Al. Macedonsky . . . „ 1.80
Poesii, de Gh. din Moldova . . . „ —.90
Calendarul Bucureștilor pe 1893 . . . „ —.60
Pablo Domenich, de Carmen Sylva . . . „ —.30
Carmen Sylva, de Delavrancea . . . „ —.50
Brazi și putregaiu, de N. Xenopol . . . „ —.50

În editura „G. Freytag et Berndt“ din Viena a apărut: „Carta comunicațiunii și calendarului de comptoar în Austro-Ungaria“ pro 1893. Carta cuprinde toate rutele drumului de fer, poștei și vaporului cu toate stațiunile și altele, pe lângă ridicarea căilor ferate de stat și private, mersul trenului accelerat, căile ferate cu vâgăș dublu, diferența între timpul Europei-centrale și timpul local, mai departe trei cartoane: Linia locală vieneză, Boemia de Nord cu împregiurimea Pragei și o cartă a căilor ferate din Peninsula-Balcanică etc. etc. etc.

A apărut:

Cuvinte de aur sau Învățătură înțelepte date de un părinte fiului seu din operele lui I. Campe. Tradus în limba română de Ioan Sonea, preot gr.-cat. în Seplac. Cu permisiunea prea ven. ordinariat. Gherla, 1892; tipografia diecesană.

A apărut:

Raportul anual al societății academice social-literare „România-Jună“ din Viena pe anul 1891/2.

LOTERIE.

Tragera din 21 Februarie st. n.

Sibiu: 66 82 70 11 2

Calendarul zilei.

11/3 Februarie 1893

Iulian: S. M. Mc. Vlasiu.

Gregorian: Sereu.

Soarele: răsare 7.48 apune 4.10

Buletin meteorologic.

Sibiu, 22 Februarie n. 8 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presianca atmosf. în mm., Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vântului, Observată. Values: 717.6, -4.5, +0.3, +4.8-0.0, NV.

Din țeară 15 Febr. n. 8 oare dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presian. atmosf. în mm., Temperatura Celsius, Vântul direcția și tăria. Rows for Budapesta, Sătmar, Cluj, Orșova, Arad, Panciova.

Sosiți în Sibiu.

La 22 Februarie n.

Hotel „Neurivrer“. Dr. Capesius, avocat, din Șeica-mare, Adolf Wilhelm, ampoiit, din Budapesta. Rösler, comerciant, din Făgăraș. Eskeles și Szeclna, comercianți, din Alba-Iulia. Bender, comerciant, din Pfortsheim. Gestessy, Matner și Jonas, comercianți, din Viena.

Hotel „Meltzer“. Remenyi și Groas, comercianți, din Budapesta. Friedjung, comerciant, din Brinn. Eitel, comerciant, din Rinnic. D.-a Popu, notăruș, din Șinca. Muntean și Popp, din Hațeg. Receanu, preot, din Rocca. Fogoroșan, din Dragoș. Valer și Poparad, din Copăcel. Dr. Banea, din Blaj. Dr. Șerban, deputat, din Budapesta. Schweizer, cu oția din Porumbac.

Hotel „Habermann“. Mang, chelner, din Tövös.

Teatru orășenesc.

Mercuri, 22 Februarie n.:

„Krieg im Frieden“.

Comedie în 5 acte de C. de Moser și F. de Schönthan.

Economic.

Exportul în Svedia. Pentru exportul mărfurilor noastre în Svedia s'au deșteptat șanse favorabile prin faptul, că încheierea unei convenții vamale și comerciale între Svedia și Franța, prin atitudinea respingătoare a legislației franceze, s'a zădărnicit și prin urmare aceste două state în privirea tractamentului vamal al produselor lor de ambele părți cu începere din 1 Ianuarie a. c. au introdus dispoziții excepționale, combatând reciproc importul prin vămi maximele și prohibitive.

Deoarece-țe între mărfurile de importat în Svedia se află mai mulți articoli, care se pot importa din Ungaria în câștigăm mari și care, în virtutea convenției vamale și comerciale încheiate între noi și Svedia se bucură de beneficiile clausului națiunii favorizate, există ocaziunea prinoasă, mulțumită favorurilor datorite convenției noastre vamale, de a înlocui în parte mărfurile ce mai înainte le trimitea Franța prin al nostru comerț de export și să agonisim pe piețele de acolo teren pentru articolele noastre de export terivrite a susține concurența. Dupăcum a observat într-o circulară adresată camerelor noastre industriale și comerciale, dl ministrul de comerț bucuros va sprigini în cercul seu de activitate tendențele îndreptate în această direcție prin mijloacele ce-i stau la dispoziție.

Camera comercială și industrială din Brașov, în virtutea circularei ministeriale amintite, încunoștințează pe cei interesați pe calea aceasta, adăugând, că la comercianții svitțeri oferite în scris puțin efect produc, au adevăr datoria a-și procura mărfurile prin mijlocirea agenților călători înzestrați cu mustre. Agenților noștri și în această privință le este înlesnită concurența, deoarece-țe agenții firmelor comerciale franceze nu se bucură de tratamentul acordat supșilor Svediei ci s'au îndatorat să solvească taxe mult mai mari ca mai înainte.

Camera amintită mai sus este gata să dea informații mai deapropo interesanților, în ce privește taxele vamale etc.

Fabrică română de vagoane și de locomotive. „Curierul Financiar“ i-se scrie din Berlin că un grup de capitaliști specialiști se pregătesc să propună guvernului român înființarea în țeară a unei mari uzine pentru fabricarea de vagoane, de locomotive, de raliuri de oțel și de tot felul de materialuri de drum de fer.

Protegierea comerțului rusesc. „Nouvoie Vremia“ anunță că a avut loc o conferență între ministrul de finance și reprezentanții comerțului și ai bursei, în scop de a modifica statutele bursei. E vorba de a se împedea, pe cât va fi posibil, jocul de bursă și starea de dependență anormală a bursei din St. Petersburg de străinătate, pentru a se pute desvolta comerțul rusesc. Se vor face mai multe propuneri de cei interesați.

Prețul mărfurilor

Piața din Sibiu Dela 21 Februarie. Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 4.90 până 5.50, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.— până 4.6), seacă 70 până 74 chilo fl. 3.20 până 3.6), orz 62 până 66 chilo fl. 3.10 până 3.50, ovės 42 până 48 chilo fl. 1.90 până 2.30, cucuruz 70 până 74 chilo fl. 2.80 până 3.20, mătaiu 78 până 82 chilo fl. 3.50 până 4.—, cartofi 69 până 70 chilo fl. 1.40 până 1.80, sēmēnță de căneapă 49 până 50 chilo fl. 4.50 până 5.—, mazre 76 până 80 chilo fl. 4.— până 5.—, linte 78 până 82 chilo fl. 7.— până 8.—, fasole 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 15.8) până 16.—, făină nr. 1 fl. 15.20, făină nr. 3 fl. 13.8), făină nr. 5 fl. 10.80, slănină 100 chilo fl. 52.— până 54.—, unsoare de porc fl. 58.— până 60, sēu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sēu de lumini fl. 88.— până fl. 84.—, lumini turnate de sēu fl. 88.— până fl. 40.—, săpun fl. 20 până 22.—, fēn 100 chilo fl. 1.6) până 1.90, căneapă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub fl. 3.25 până 3.50, spirt p. 10) L. % 55 până 57 cr., carnea de vită chilo 46 cr. până 62, carnea de vițel 45 până 70 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec 44 până — cr., ouș 10 cu 20 până 24 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch. În 18 Febr. n. s'au notat: unguerești bătâni grei 50.— cr. până 52.— cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., unguerești grei tineri 56.— cr. până 56.1/2 cr., de mijloc 54.— cr. până 55.— cr., ușori 51.— cr. până 52.— cr., marfă țerânească grea 51.— cr. până 51.— cr., de mijloc 51.— cr. până 51.— cr., ușoară 50.— cr. până 51.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbești grei 51.— cr. până 51.1/2 cr., transito de mijloc 50.1/2 cr. până 51.— cr., transito ușori 49.— cr. până 50.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 18 Febr. n. 1893.

Table with multiple columns: Săminte, Prețul per 100 chilogr., Săminte vechi ori noue, Soial, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., de la, până. Rows include Grâu, Bănățeneț vechiu, Grâu dela Tisa, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 3 columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești. Values: Cump. 6.43, vënd. 6.40, 10.70, 6.70, 1.20.

Bursa de Budapesta.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Impunamul cu premiu ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. Values: 116.10, 101.—, 120.50, etc.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Renta de aur ung., Impunamul cu premiu ung., Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin. Values: 116.15, 122.75, 120.15, etc.

Bursa de București.

Table with 3 columns: Din 2 Febr. st. v. — 4 oare p. m., Cassa, Ultim. Rows include Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, Oblig. de stat. C F R 6%, etc.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Baltes.

